

Abstrakt

Tato práce se zabývá pohádkami z hlediska jejich univerzálnosti. Pohádkové systémy z různých částí světa, v případě této práce české a japonské, obsahují podobné prvky.

Pohled na vývoj japonského myšlení a náboženství je mapován až po období Tokugawa. Zejména způsob, jakým do japonského šintoismu pronikal buddhismus, taoismus a konfucianství. Zároveň je přihlíženo k paralelnímu procesu christianizace na našem území.

Geneze pohádek sleduje vývoj od jejich kořenů v mýtech, až po pronikání do literatury a vznik prvních sbírek lidových vyprávění. Následuje oddíl o vědeckém výzkumu pohádek, folkloristice a díle V. J. Proppa. Vývoji českých pohádek je věnován vlastní oddíl, jenž se zaměřuje na období Národního obrození a na dílo Karla Jaromíra Erben a Boženy Němcové. Vývoj japonských pohádek je rámcován vývojem japonského písma až po folkloristiku 19. století.

V komparační části je nejprve rozebírána jazyková stránka pohádek, vypravěčská tradice v obou kulturních oblastech a její vliv na pohádkové syžety. Samotná komparace představuje konkrétní shodné prvky, přičemž ukazuje, jak je k těmto prvkům v obou společnostech přistupováno rozdílně.

Závěr naznačuje tendence ve vnímání pohádek ve 20. a 21. století a jejich význam pro raný vývoj člověka bez ohledu na současný trend odklonu společnosti od vlastních kořenů.

Klíčová slova

Pohádky, náboženství, folklór, literatura, Japonsko.